

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU

00023165

DECIZIE

nr. _____

din _____

Cu privire la aprobarea documentului de planificare strategică și dezvoltare durabilă a municipiului Chișinău „Chișinău – Oraș Verde – Planificare Strategică a municipiului Chișinău”

Având în vedere prevederile deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.2/2 din 09.03.2017 „Cu privire la aprobarea Contractului de împrumut dintre Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și municipiul Chișinău, în scopul implementării proiectului de eficiență energetică și izolare termică a clădirilor publice și a blocurilor locative din municipiul Chișinău”, în temeiul art. 13, pct.3 și art. 6 alin. (2) din Legea nr. 136/2016 „Prin care se stabilește statutul municipiului Chișinău”, art. 14 (2), art. 19 (4) și art. 20 (5) din Legea nr. 436/2006 „Privind administrația publică locală”, Consiliul municipal Chișinău DECIDE:

1. Se aprobă documentul de planificare strategică și dezvoltare durabilă „Chișinău – Oraș Verde – Planificare Strategică a municipiului Chișinău”, conform programului pentru Orașe Verzi al Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (anexă).

2. Se instituie Comisia de observatori pentru monitorizarea procesului de implementare a planificării strategice a municipiului Chișinău, după cum urmează:

Chironda Victor	– viceprimar al municipiului Chișinău;
Ceban Ilie	– viceprimar al municipiului Chișinău;
Ionesii Inga	– viceprimar al municipiului Chișinău.

3. Primăria municipiului Chișinău, din data aprobării prezentei decizii, se angajează în atingerea următoarelor obiective pentru anul curent:

3.1 Crearea Grupului de lucru lărgit cu reprezentarea tuturor subdiviziunilor structurale ale Primăriei municipiului Chișinău și a Consiliului municipal Chișinău, în scopul elaborării unui plan de parcurs pe termen lung și punerii în aplicare a prevederilor de bază a prezentului document;

3.2 Aderarea la rețeața internațională a Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare „EBRD Green Cities”;

3.3 Consolidarea capacităților instituționale de management inter-sectorial prin instituționalizarea separată a unității de coordonare și implementare a proiectelor din sectoarele Obiectivului Zero;

- 3.4 Demararea șirului de instruirি privind managementul instituțional;
- 3.5 Reforma structurală și de management intern a organigramei la toate nivelurile.
4. Direcția generală finanțe va aloca surse financiare din bugetul municipal, întru realizarea obiectivelor de angajare prioritare strategice.
  5. Primăria municipiului Chișinău va pune la dispoziție logistica necesară pentru etapele organizaționale și buna desfășurare a activității unității.
  6. Unitatea inter-sectorială de coordonare și implementare a proiectelor va asigura expertiza necesară, asistența tehnică cu potențialul atragerii de fonduri adiționale în bugetul municipal, din surse externe sub formă de granturi și investiții.
  7. Se deleagă dl Serghei Bejenari, șef al Serviciului energetică, investiții și mediu, coordonator și persoană responsabilă pentru organizarea, negocierea și implementarea acțiunilor ulterioare.
  8. Primarul General al municipiului Chișinău va asigura controlul îndeplinirii prezentei decizii.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ

SECRETAR INTERIMAR AL CONSILIULUI

Adrian TALMACI

CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU

NOTĂ DE ARGUMENTARE

În scopul definirii unui cadru cuprinzător pentru planificarea strategică și dezvoltarea durabilă a municipiului Chișinău, cît și de a identifica acțiuni prioritare care să maximizeze schimbările pozitive de mediu în municipiul Chișinău, subdiviziunile structurale ale Primăriei municipiului Chișinău cu susținere echipei de consultanți internaționali angajați de către Banca Europeană pentru Reconstrucții și Dezvoltare, au elaborat proiectul de document strategic „Planificarea Strategică pentru Oraș Verde”, în intervalul de timp august 2018-decembrie 2019 cu implicarea unui larg șir de consultări publice și dezbateri tematice pe fiecare subiect în parte (societate civilă, experți în domeniu, ș.a.). Acest proiect a fost inițiat ca parte a Programului pentru Orașe Verzi, al Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD)¹, cel mai mare program integrat de dezvoltare durabilă de acest gen, atrăgând participarea a peste 20 de orașe și vizând 100 de orașe până în 2025.

În cadrul procesului de elaborare a documentului “Chișinău– Oraș Verde– Planificare Strategică” s-a aplicat metodologia pentru dezvoltarea a Planurilor de Acțiuni pentru Orașe Verzi pregătită pentru BERD de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și Consiliul Internațional pentru Inițiativele de Mediu Locale (ICI.EI). Conform metodologiei, s-au urmărit 4 pași principali: stabilirea unui i) cadru de referință, ii) elaborarea Planificării Strategice pentru oraș verde; și pe viitor iii) aprobatarea Planificării Strategice, se ulterior punerea în aplicare și iv) raportarea progreselor și rezultatelor.

Planificarea Strategică se bazează pe rezultatele unei colectări și analize cuprinzătoare de date privind calitatea mediului și a unui set de evaluări participative desfășurate în trei pași: 1) evaluarea tehnică, 2) prioritizarea din perspectiva părților interesate, și 3) evaluarea de ordin politic.² Cadrul de referință

INDIGI DE INTRARE		Nr. 3
B-16581/20		
Nr. 18/02/2010		

¹ În baza Contractului de împrumut dintre Municipiul Chișinău și Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare, încheiat la 6 decembrie 2016, Articolul V Angajamente, Secțiunea 5.01 Angajamente afirmative

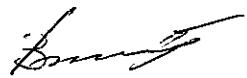
rezultat dezvăluie provocările prioritare de mediu din sectoarele urbane importante pentru dezvoltarea durabilă a orașului Chișinău. Ca urmare a proceselor consultative repetitive, s-a consolidat o viziune pentru un oraș verde, curat și sigur, demonstrând că guvernarea orașului și cultura sa contribuie la progres. Viziunea generală care ghidează procesul Planificării Strategice, este centrată pe oameni, pentru a le asigura un mediu sigur, rezistent și sănătos.

Complementar viziunii, s-au stabilit obiective strategice și obiective specifice dezvoltate în domeniile tematice de management energetic, investiții, resurse de gestionare a deșeurilor, mobilitate, infrastructură verde-albastră, transport, urbanism, și.a. Pentru fiecare obiectiv au fost stabilite un set de acțiuni, care sunt interdependente și se completează reciproc. De exemplu, transportul activ, cum ar fi mersul pe bicicletă sau mersul pe jos este mai posibil în spații publice verzi sau pe piste de biciclete și trotuare. În același timp, ecologizarea ajută la controlul revărsării în cazul ploilor abundente, acesta fiind una dintre principalele probleme ale orașului.

În vederea realizării acestor acțiuni, Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipiului Chișinău urmează a efectua un sir de acțiuni ulterioare pentru crearea circumstanțelor prielnice de punere în aplicare a obiectivelor prevăzute în proiectul de document, cum ar fi: elaborarea unui plan de acțiuni pe termen mediu și lung de atragere a investițiilor, consolidarea capacităților instituționale și inter-sectoriale de management ale proiectelor prioritare, organizare de instruire a personalului responsabil din cadrul PMC, aplicarea reformelor de management intern, și.a.

Serviciul de investiții și energetică, responsabil de organizarea și managementul proiectului în cauză, vine să înainteze Consiliului municipal Chișinău spre examinare și aprobare decizia „Cu privire la aprobarea documentului “Chișinău– Oraș Verde– Planificare Strategică”.

Cu respect,

Serghei Vl. Bejenari
Şef serviciu investiții în energetică,
manager proiecte investiționale

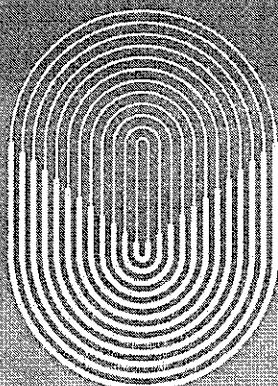
ANEXĂ LA DECIZIA CONSILIULUI MUNICIPAL CI IİŞINĂU

NR. _____ DIN _____ 2020

CHIŞINĂU ORĂŞ VERDE

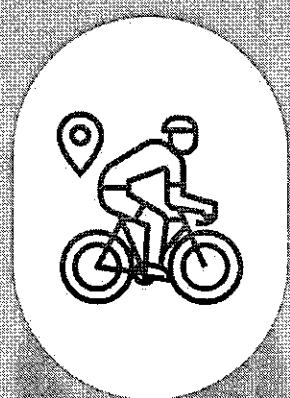
În Chișinău suntem uniți
pentru o calitate mai bună
a vieții într-un oraș verde.

Obiectiv strategic

0

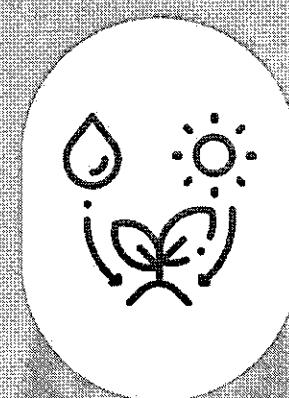
Capacitatea instituțională
îmbunătățire pentru
implementarea, evoluarea și
monitorizarea procesului de
dezvoltare urbană durabilă

Obiectiv strategic

1

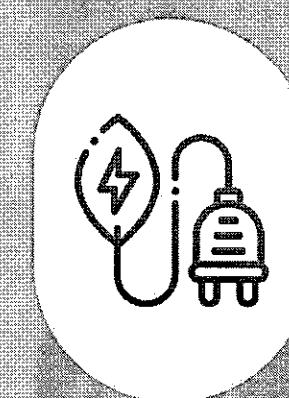
Sistem de
transport
durabil

Obiectiv strategic

2

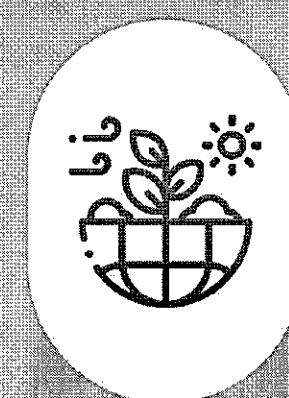
Infrastructură
verde-albastră
rezistentă la
schimbările
climatiche

Obiectiv strategic

3

Sustenabilitate
și eficiență
energetică

Obiectiv strategic

4

Management
durabil
al resurselor
și deseurilor

Obiectiv strategic 0. Capacități institutionale îmbunătățite pentru implementarea, evaluarea și monitorizarea procesului de dezvoltare urbană durabilă

OBIECTIVE SPECIFICE PE TERMEN MEDIU (2024)	ACTUINI PE TERMEN SCURT	ACTIUNI PE TERMEN MEDIU ȘI LUNG
Osp.0.1 <small>Cadrul Institutional funcțional pentru managementul integrat al proiectelor</small>	<p>0.1.1. Cadru instituțional de ansamblu pentru managementul de proiecte la nivel de municipiu</p> <p>0.1.2. Crearea unei scheme instituționale funcționale la nivel sectorial</p> <p>0.1.3. Dezvoltarea și consolidarea capacităților personalului din cadrul Primăriei Municipiului Chișinău pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Colectarea și managementul datelor • Monitorizarea proiectelor și a programelor • Dobândirea competențelor specifice pe domeniile de activitate • Transmiterea informațiilor și multiplicarea competențelor în cadrul structurilor Primăriei Municipiului Chișinău	
Osp.0.2 <small>Planificare integrată</small>	<p>0.2.1. Dezvoltarea și / sau actualizarea planurilor locale de acțiuni</p> <p>Actualizare PUG cu elemente Planificare Strategică - Chișinău - Oras Verde</p> <p>Plan pentru transport public</p> <p>Plan de Mobilitate Urbană Durabilă</p> <p>Plan de management al traficului cu elemente convenționale și inteligente</p> <p>Plan local de acțiune în domeniul eficienței energetice</p> <p>Plan de management integrat a resurselor și deșeurilor</p>	
Osp.0.3 <small>Elaborarea de acte de reglementare și punerea în aplicare</small>	<p>0.3.1. Dezvoltarea și / sau actualizarea reglementărilor locale</p> <p>Regulament de amenajare a teritoriului la nivel de condominium</p> <p>Reglementarea distanțelor la nivel de oraș pentru accesul liber la spații verzi</p> <p>Reglementarea sistemului de parcare</p> <p>Actualizarea cadastrului spațiilor verzi la nivel de municipiu</p> <p>Achiziții publice ecologice (standarde Euro 6, prevenirea deșeurilor, standarde de performanță energetică, etc.)</p>	<p>Reforme tarifare pentru utilități publice</p>

Sistem de transport durabil. Chișinău va asigura alternative pentru transport atractive, confortabile și eficiente energetice.

Obiectiv strategic

1

OBIECTIVE SPECIFICE PE TERMEN MEDIU (2024)	ACTIONI PE TERMEN SCURT	ACTIONI PE TERMEN MEDIU SI LUNG
Osp.1.1 Cresterea eficienței energetice a transportului public	1.1.1. Reînnoirea parcului urban de autobuze 1.1.2. Introducerea unei zile pe an fără mașini în centrul orașului.	<ul style="list-style-type: none"> Limitarea treptată a importului de vehicule vechi Stabilirea Zonelor cu emisii reduse și/sau introducerea taxei de ambuteaj
Osp.1.2 Trecerea spre transport public și transport activ	1.2.1. Instalarea unei zone de parcare controlată, gestionată de agenția municipală pentru parcări 1.2.2. Stabilirea și implementarea a trei benzi dedicate mijloacelor de transport public 1.2.3. Conectarea parcurilor și spațiilor verzi cu o plășă pentru biciclete și sisteme de bike-sharing 1.2.4. Calmarea traficului în zone cu școli și conectarea școlilor printr-o rețea continuă de trotuar	<ul style="list-style-type: none"> Desvoltarea infrastructurii pentru schimbul intermodal eficient Desvoltarea unei rețele pentru mersul cu bicicleta Pietonalizarea spațiului public Continuarea implementărilor politici de parcare
Osp.1.3 Imbunătățirea fiabilității transportului	1.3.1. Reabilitarea și întreținerea drumurilor 1.3.2. Crearea unui Centru Urban de Trafic pentru monitorizarea traficului și optimizarea semafoarelor	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea și implementarea planului de gestionare a traficului cu elemente convenționale și inteligente Implementarea soluțiilor de transport intelligent

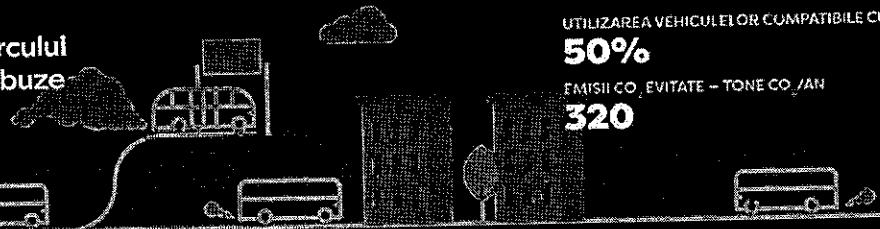

OBIECTIV STRATEGIC 1 / OBIECTIV SPECIFIC 1.1
Găzduirea eficienței energetice
a urmărișorului public

1.1.1

**Reînnoirea parcului
urban de autobuze**

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

103.000.000

UTILIZAREA VEHICULELOR COMPATIBILE CU EURO 3

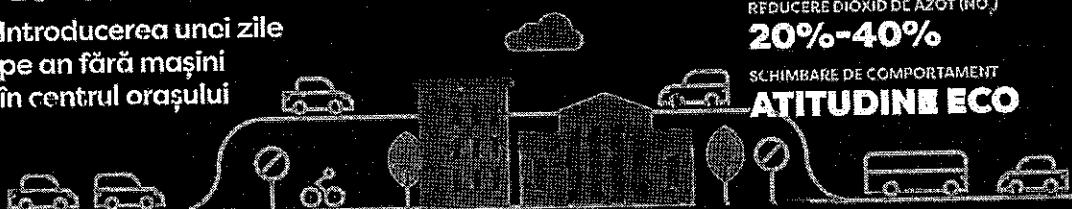
50%

EMISII CO₂ EVITATE – TONE CO₂/AN

320

1.1.2

**Introducerea unci zile
pe an fără mașini
în centrul orașului**

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

550.000

REDUCERE DIOXID DE AZOT (NO_x)

20%-40%

SCHIMBARE DE COMPORTAMENT

ATITUDINE ECO

OBIECTIV STRATEGIC 1 / OBIECTIV SPECIFIC 1.2

Trecerea spre transport public și transport durabil

1.2.1

Instalarea unor zone de parcare controlată, gestionată de agenția municipală pentru parcări

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

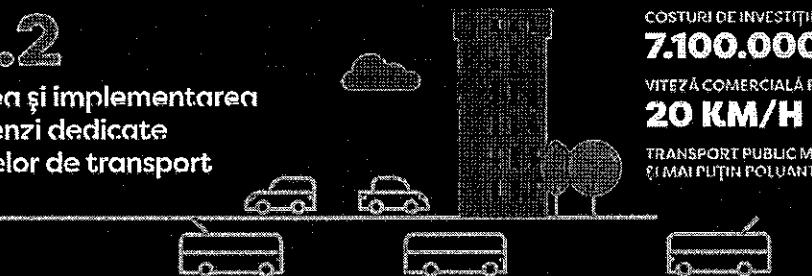
965.000

ZONE DE PARCARE CONTROLATĂ RÂSPANDITE PE ÎNTREAGA SUPRAFAȚĂ A ORAȘULUI

REDUCEREA POLLUĂRII SONORE ȘI A AERULUI

1.2.2

Stabilirea și implementarea a trei benzi dedicate mijloacelor de transport public

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

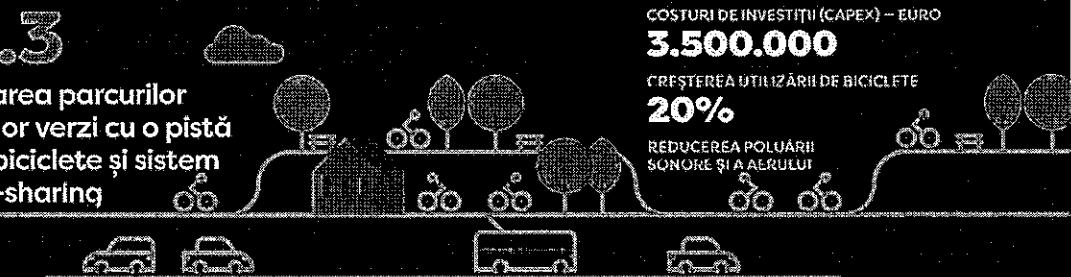
7.100.000

VITĂZĂ COMERCIALĂ PE LINIILE DEDICATE
20 KM/H

TRANSPORT PUBLIC MAI SIGUR ȘI MAI PĂTIN POLLUANT

1.2.3

Conecțarea parcurilor și spațiilor verzi cu o pistă pentru biciclete și sistem de bike-sharing

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

3.500.000

CREȘTEREA UTILIZĂRII DE BICICLETE
20%

REDUCEREA POLLUĂRII SONORE ȘI A AERULUI

1.2.4

Calmarea traficului în zone cu școli și conectarea școlilor printr-o rețea continuă de trotuar

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

500.000

REDUCEREA NUMĂRULUI DE ACCIDENTE ÎN ZONELE CU ȘCOLI

NIVEL RIDICAT DE ACCESSIBILITATE

CRESTEREA SIGURANTEI PIETONILOR

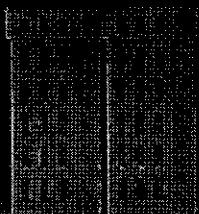
OBIECTIV STRATEGIC 1 / OBIECTIV SPECIFIC 1.3

Îmbunătățirea și dezvoltarea
infrastructurii de transport

1.3.1

Reabilitarea și întreținerea
drumurilor

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

41.478.000

DRUMURI REABILITATE
ȘI ÎNTREȚINERE PLANIFICATĂ

CONDITII ÎMBUNĂTĂȚITE
DE CIRCULAȚIE

1.3.2

Crearea unui Centru Urban
de Trafic pentru monitorizarea
traficului și optimizarea
semafoarelor

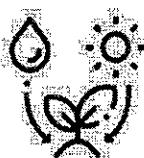
COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

2.020.000

SIGURANȚA ÎMBUNĂTĂȚITĂ A DRUMURILOR
TIIMP REDUS DE CĂLĂTORIE

DIMINUAREA POLUĂRII FONICE, A AERULUI
ȘI A NUMĂRULUI DE ACCIDENTE

Infrastructură verde-albastră rezistentă la schimbări climatice. Chișinăul va deveni un oraș sigur, verde și agreabil.

Obiectiv strategic

2

OBIECTIVE SPECIFICE PE TERMEN MEDIU (2024)	ACTIONI PE TERMEN SCURT	ACTIONI PE TERMEN MEDIU SI LUNG
Osp.2.1 Drenarea apelor pluviale	2.1.1. Îmbunătățirea sistemului de canalizare pentru ape pluviale 2.1.2. Curățarea și reabilitarea sistemului hidrografic al râului Bîc și al afluentilor lui pe teritoriul municipiului Chișinău pentru a rezista la schimbări climatice 2.1.3. Proiect pilot – Amenajarea retenciei apel pluviale la nivel de unitate locativă/cartier, amenajare paisagistică permeabilă	<ul style="list-style-type: none"> • Revitalizarea zonelor riverane în vederea dezvoltării policentrice a orașului – dezvoltare economică, zone rezidențiale și de agrement, mobilitate durabilă • Încurajarea, prin măsuri fiscale, a dezvoltării clădirilor amenajate cu acoperișuri/fâțade verzi, cu sisteme de reducere a vitezei de curgere și a cantității/ reutilizare a apelor pluviale care altfel ar ajunge în canalizare
Osp.2.2 Cresterea funcționalității zonelor verzi-albastre	2.2.1. Protejarea spațiilor verzi valoroase și revitalizarea spațiilor deschise din oraș	<ul style="list-style-type: none"> • Bugetare participativă pentru proiecte de amenajare și interconectare a spațiilor verzi la nivel de oraș • Coridoare verzi-albastre la nivel de oraș prevăzute în Planul urbanistic zonal
Osp.2.3 Revitalizarea zonelor poluante și cu pericol de accidente	2.3.1. Prevenirea alunecările de teren prin soluții naturale 2.3.2. Proiect pilot – Revitalizarea zonelor industriale dezafectate 2.3.3. Abordarea elementelor de patrimoniu cultural degradate, care sunt o sursă de poluare în oraș	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea riscului seismic pentru clădiri și evidențierea clădirilor cu risc crescut prin măsuri vizuale/panouri informative • Program de renovare a fâțadelor clădirilor de patrimoniu din centrul orașului • Remedierea siturilor contaminate

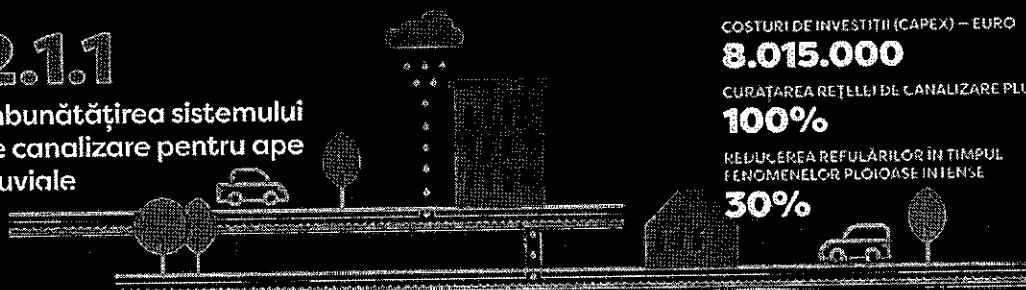
OBIECTIV STRATEGIC 2 / OBIECTIV SPECIFIC 2.1

Drenarea apei pluviale

2.1.1

Îmbunătățirea sistemului de canalizare pentru ape pluviale

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

8.015.000

CURĂȚAREA REȚELEI DE CANALIZARE PLUVIALĂ

100%

REDUCEREA REFULĂRILOR ÎN TIMPUL FENOMENELOR PLIOAȘE INTENSE

30%

2.1.2

Curățarea și reabilitarea sistemului hidrografic al râului Bîc și al afluenților lui pe teritoriul municipiului Chișinău pentru a rezista la schimbări climatice

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

2.330.000

CRESTEREA ZONELOR DE AGREMENT

10%/AN

EMISII CO₂ CAPTATE DE ARBORII PLANTATI

0,3 KG CO₂/M²

2.1.3

Proiect pilot – Amenajarea retencției apei pluviale la nivel de unitate locativă /cartier, amenajare peisagistică permeabilă

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

7.370.000

TEREN CU PEISAGISTICĂ PERMEABILĂ

30%

EMISIILE DE CO₂ EVITATE

1,70 KG CO₂/M²/AN

OBIECTIV STRATEGIC 2 / OBIECTIV SPECIFIC 2.2

Cresterea funcționalității
zonelor verzi și a biodiversității

2.2.1

Protejarea spațiilor verzi
valoroase și revitalizarea
spațiilor deschise din oraș

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

11.420.000

CREȘTEREA UTILIZATORILOR SPAȚIILOR VERZI

5%

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII AERULUI
ȘI A SĂNĂIAJILUI PUBLICE

OBIECTIV STRATEGIC 2 / OBIECTIV SPECIFIC 2.3

Revitalizarea zonelor poluante și creșterea de accidente

2.3.1

Prevenirea alunecărilor de teren prin soluții naturale

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

100.000

REDUCEREA ALUNECĂRILOR DE TEREN
ȘI A FENOMENELOR DE EROZIUNE

REABILITAREA SISTEMULUI DE SCURGERE
A APELOR PLUVIALE

2.3.2

Proiect pilot – Revitalizarea zonelor industriale dezafectate

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

70.000

REDUCEREA DIMENSIUNII SITURILOR
CONTAMINATE/DEZAFECTATE

30%

BENEFICIILE ECONOMICE PENTRU INVESTITORI ȘI
DEZVOLTAREA ECONOMIEI VERZI

2.3.3

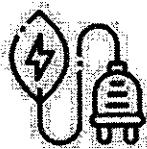
Abordarea elementelor de patrimoniu cultural degradate, care sunt o sursă de poluare în oraș

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

20.000

CREȘTEREA ANUALĂ A NUMĂRULUI DE TURİSTI
5%

PROTEJAREA CLĂDIRILOR ȘI A ELEMENTELOR
CU VALOARE DE PATRIMONIU DIN ORAȘ

Sustenabilitate și eficiență energetică. Chișinău va investi în creșterea eficienței energetice a clădirilor și a iluminatului public, aprovisionarea cu energie din surse regenerabile și creșterea confortului cetățenilor.

Obiectiv strategic

3

OBIECTIVE SPECIFICE PE TERMEN MEDIU (2024)	ACTUINI PE TERMEN SCURT	ACȚIUNI PE TERMEN MEDIU SI LUNG
Osp.3.1 Cresterea eficienței energetice	3.1.1. Programul de îmbunătățire a eficienței energetice în clădirile rezidențiale 3.1.2. Programul de îmbunătățire a eficienței energetice în clădirile publice 3.1.3. Proiect pilot – promovarea clădirilor verzi și inteligente 3.1.4. Programul pentru iluminat public stradal eficient energetic 3.1.5. Programul pentru îmbunătățirea eficienței energetice SACET	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea clădirilor generatoare de energie • Implementarea sistemelor de contorizare electronică și de reglare autonomă a energiei termice la nivel de utilizator, în clădirile rezidențiale • Instalarea dispozitivelor de monitorizare a calității aerului interior în clădirile publice
Osp.3.2 Energie din surse regenerabile	3.2.1. Proiect pilot – Instalarea panourilor fotovoltaice în parcurile parcurilor de troleibus 3.2.2. Identificarea proiectelor dedicate energiei provenite din surse regenerabile	<ul style="list-style-type: none"> • Proiect pilot – Eco House, clădirea realizată din materiale ecologice.
Osp.3.3 Managementul energetic al orașului	3.3.1. Implementarea serviciului de management energetic	<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea sistemelor IT și de telemetrie energetică • Reducerea taxei pe impozitele bunurilor imobiliare pentru Clădirile realizate din materiale ecologice

OBIECTIV STRATEGIC 3 / OBIECTIV SPECIFIC 3.1

Crescerea eficienței energetice

3.1.1

Programul de îmbunătățire a eficienței energetice în clădirile rezidențiale

COSTURILE DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

26.985.000

ECONOMIA ANUALĂ DE ENERGIE – KWH/AN

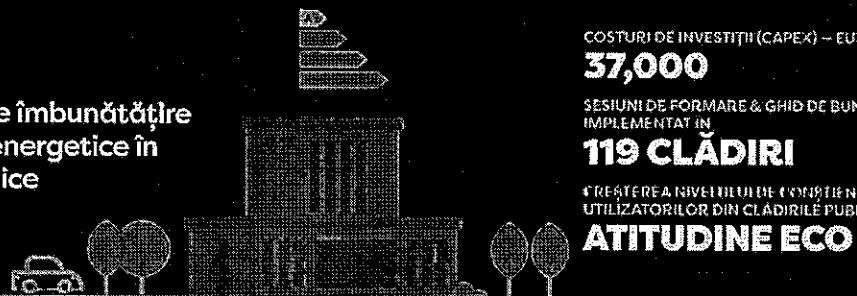
47.320.000

EMISIILE DE CO₂ EVITATE – TONE CO₂/AN

9.600

3.1.2

Programul de îmbunătățire a eficienței energetice în clădirile publice

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

37.000

SESIUNI DE FORMARE & GHID DE BUNE PRACTICI IMPLEMENTATĂ ÎN

119 CLĂDIRI

CRESTEREA NIVELULUI DE CONȘTIENTIZARE A UTILIZATORILOR DIN CLĂDIRILE PUBLICE

ATTITUDE ECO

3.1.3

Proiect pilot – promovarea clădirilor verzi și inteligente

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

6.155.000

CONSUM DE ENERGIE și APĂ REDUSE

30-70%

ECONOMIA ANUALĂ DE ENERGIE – KWH/AN

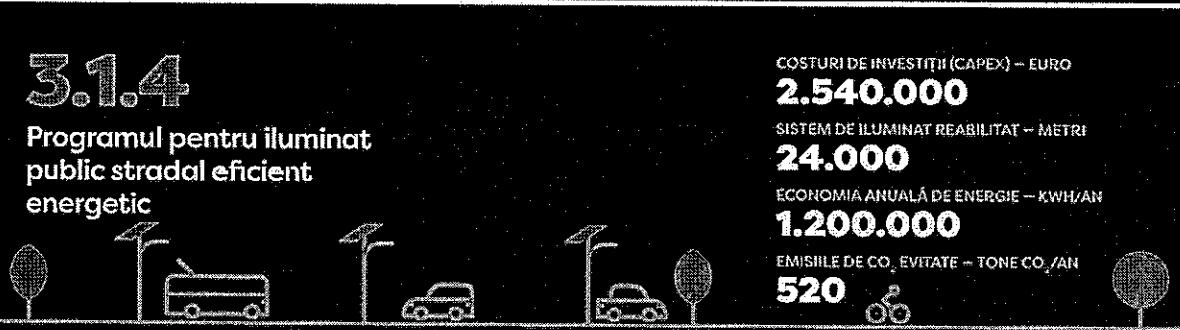
780.000

EMISIILE DE CO₂ EVITATE – TONE CO₂/AN

160

3.1.4

Programul pentru iluminat public stradal eficient energetic

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

2.540.000

SISTEM DE ILUMINAT REABILITAT – METRI

24.000

ECONOMIA ANUALĂ DE ENERGIE – KWH/AN

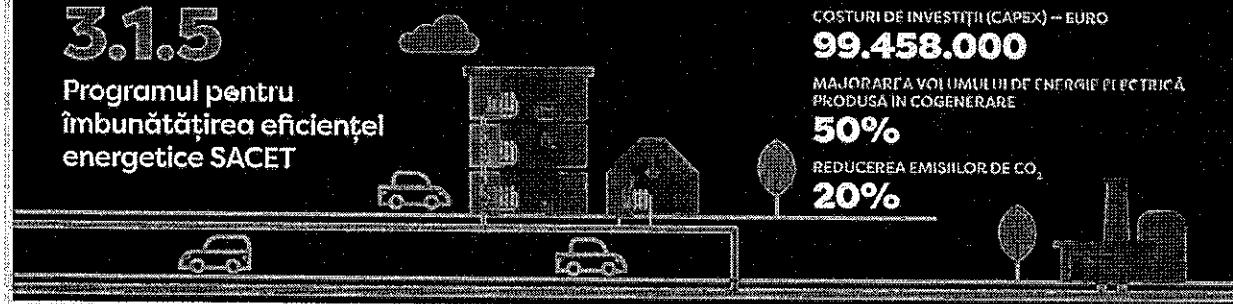
1.200.000

EMISIILE DE CO₂ EVITATE – TONE CO₂/AN

520

3.1.5

Programul pentru îmbunătățirea eficienței energetice SACET

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

99.458.000

MAJORAAREA VOLUMULUI DE ENERGIE ELECTRICĂ PRODUSA ÎN COGENERARE

50%

REDUCEREA EMISIILOR DE CO₂

20%

OBIECTIV STRATEGIC 3 / OBIECTIV SPECIFIC 3.2

Energie din surse regenerabile

3.2.1

Proiect pilot – instalarea panourilor fotovoltaice în parcările parcurilor de troleibusu

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

3.915.000

INSTALAREA PANOURILOR FOTOVOLTAICE – M²

12.450

REDUCEREA CONSUMULUI DE ENERGIE ELECTRICĂ – KWH/AN

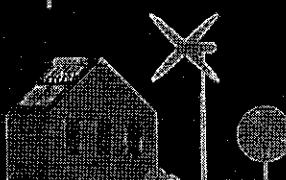
2.575.000

EMISII CO₂ EVITATE – TONE CO₂/AN

1100

3.2.2

Identificarea proiectelor dedicate energiei provenite din surse regenerabile

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

125.000

STUDII DE FEZABILITATE

5 SOLUȚII

IMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII AERULUI

OBIECTIV STRATEGIC 3 / OBIECTIV SPECIFIC 3.3

Managementul energetic
al orașului

3.3.1

Implementarea serviciului
de management energetic

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

330.000

ANALIZA CONSUMULUI DE ENERGIE ÎN CHIȘINĂU

HARTĂ ENERGETICĂ

IMPLEMENTARE STANDARD

ISO 50001

Management durabil al resurselor și deșeurilor. Chișinău va îmbunătăți managementul și va crește rata de recuperare a fluxurilor specifice de materiale și deșeuri pentru economia circulară.

Obiectiv strategic

4

OBIECTIVE SPECIFICE PE TERMEN MEDIU (2024)	ACTUINI PE TERMEN SCURT	ACȚIUNI PE TERMEN MEDIU SI LUNG
Osp.4.1 Extinderea și îmbunătățirea sistemului de colectare și transfer a deșeurilor pentru un mediu curat și sănătos	4.1.1. Extinderea sistemului de colectare a deșeurilor în suburbii 4.1.2. Modernizarea sistemului de colectare, transfer și transport a deșeurilor	
Osp.4.2 Implementarea soluțiilor pentru o economie circulară	4.2.1. Introducerea sistemului de colectare selectivă pe două fracții de deșeuri pe întreg teritoriul municipiului 4.2.2. Stabilirea și operarea a 5 centre de colectare pentru deșeuri electrice și electronice, voluminoase, și alte tipuri de deșeuri specifice 4.2.3. Implementarea sistemelor de sortare 4.2.4. Colectarea și compostarea deșeurilor provenite din parcuri și grădini, utilizarea compostului în spațiile verzi ale municipiului 4.2.5. Colectarea și reciclarea deșeurilor din construcții și demolări	<ul style="list-style-type: none"> Instalarea centrelor de buy-back pentru reciclabile Introducerea biodigestoarelor sau a compostăril pentru deșeuri organice (de la restaurante, cantine, industria alimentară) colectate selectiv Dézvoltarea stației de tratare mecanico-biologică Campanii de conștientizare pentru reciclare, combinate cu banca reciclabilelor și recompensarea comunităților celor mai performante Reducerea deșeurilor alimentare, înființarea unei cantine sociale
Osp.4.3 Asigurarea eliminării deșeurilor în condiții de protecția mediului	4.3.1. Îmbunătățirea condițiilor și practicilor de depozitare la depozitul Tântăreni	<ul style="list-style-type: none"> Stabilirea noii locații pentru depozitarea deșeurilor Soluții pentru recuperarea energiei din deșeuri

OBIECTIV STRATEGIC 4 / OBIECTIV SPECIFIC 4.1

Extinderea și înăunțarea sistemului de colectare și transfer a deșeurilor pentru un mediu curat și sănătos

4.1.1

Extinderea sistemului de colectare a deșeurilor în suburbii

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

1.000.000

RATA DE COLECTARE A DEȘEURILOR DIN CĂRTIERE

100%

IMPACT POZITIV ASUPRA CALITĂȚII VIEȚII ÎN
SUBURBII ȘI ORAȘ

4.1.2

Modernizarea sistemului de colectare, transfer și transport a deșeurilor

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

8.520.000

PLATFORME ADECUATE PENTRU COLECTARE
PRIMARĂ A DEȘEURILOR

100%

EMISIILE DE CO₂ EVITATE – TONE CO₂/AN

130

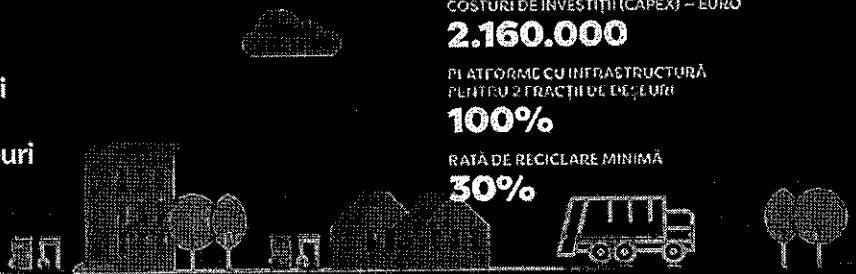

OBIECTIV STRATEGIC 4 / OBIECTIV SPECIFIC 4.2

Implementarea soluțiilor pentru o economie circulară

4.2.1

Introducerea sistemului de colectare selectivă pe două fracții de deșeuri pe întreg teritoriul municipiului

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

2.160.000

PLATFOANE CU INFRASTRUCTURĂ
PENTRU 2 FRACȚII DE DEȘURI

100%

RATA DE RECICLARE MINIMĂ

30%

4.2.2

Stabilirea și operarea a 5 centre de colectare pentru deșeuri electrice și electronice, voluminoase, și alte tipuri de deșeuri specifice

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

1.500.000

DEȘURI COLECTATE DIN TOTAL
GENERATE ÎNTR-UN AN

30%

REDUCEREA POLLUĂRII PRIN UTILIZAREA EFICIENTĂ
A REZURSELOR și RECICLAREA RECICLARII

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

7.850.000

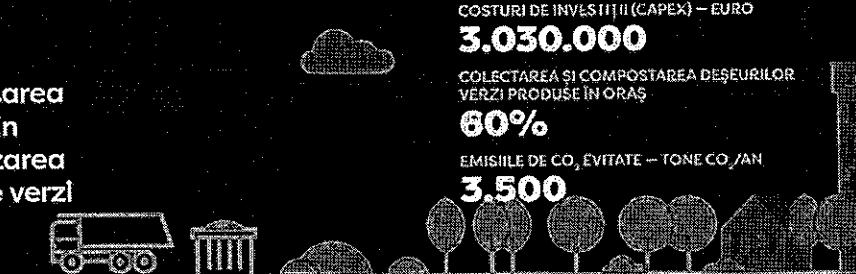
DEȘURI SEPARATE LA SURSA PRELUCRATE
LA STĂȚIA DE SORTARE

100%

PRELUNGIREA DURATEI DE VIAȚĂ A RAMPEL DE
COLECTARE A DEȘEURILOR

4.2.4

Colectarea și compostarea deșeurilor provenite din parcuri și grădini, utilizarea compostului în spațiile verzi ale municipiului

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

3.030.000

COLECTAREA și COMPOSTAREA DEȘEURILOR
VERZI PRODUSE ÎN ORĂS

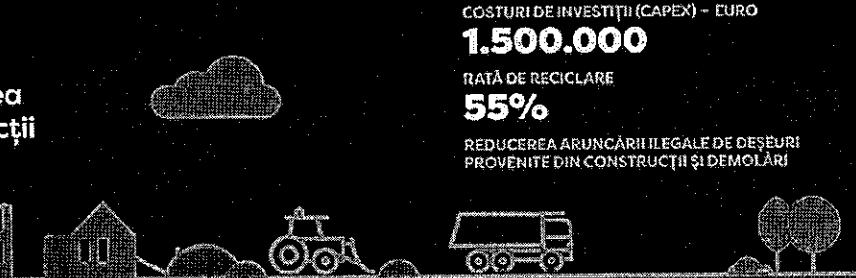
60%

EMISIILE DE CO₂ EVITATE – TONE CO₂/AN.

3.500

4.2.5

Colectarea și reciclarea deșeurilor din construcții și demolări

COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

1.500.000

RATĂ DE RECICLARE

55%

REDUCEREA ARUNCĂRILILĂGEALE DE DEȘURI
PROVENITE DIN CONSTRUCȚII și DEMOLĂRI

OBIECTIV STRATEGIC 4 / OBIECTIV SPECIFIC 4.3
Asigurarea eliminării deșeurilor
în condiții de protecția mediului

4.3.1

Îmbunătățirea condițiilor
și practicilor de depozitare
la depozitul Tânțăreni

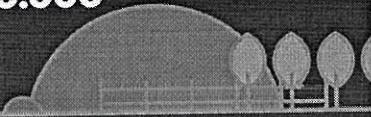
COSTURI DE INVESTIȚII (CAPEX) – EURO

10.669.000

ÎMBUNĂTĂȚIREA STANDARDELOR
DE ELIMINARE A DEȘEURILOR

EMISIILE DE CO₂ EVITATE – TONE CO₂/AN

220.000

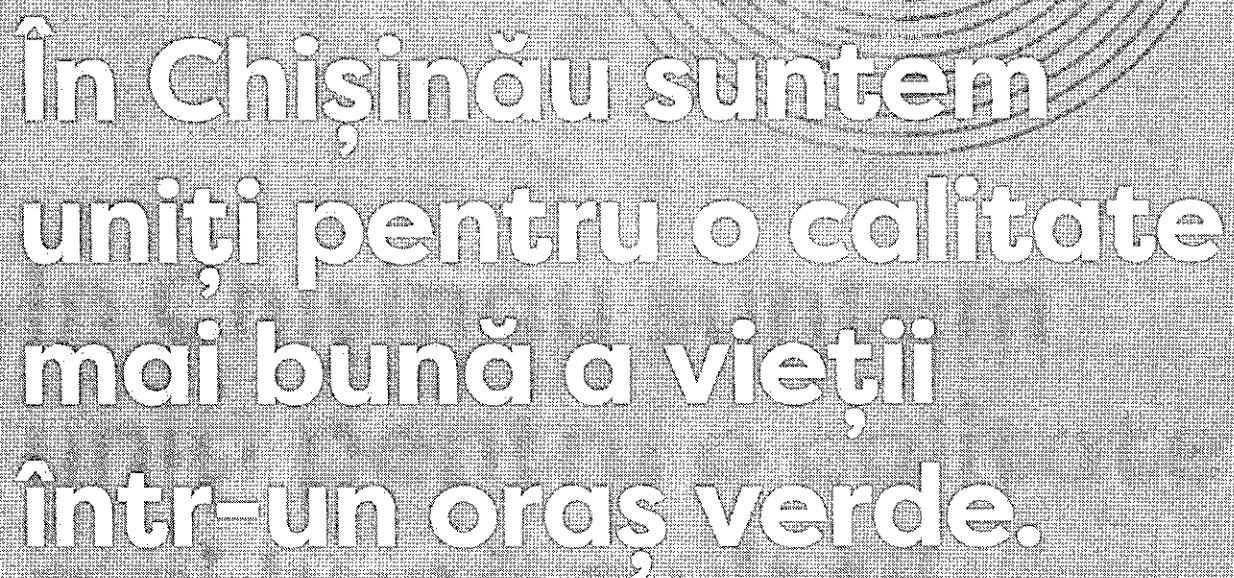

SECRETAR ÎNTERIMAR
AL CONSILIULUI

Adrian TALMACI

CHISINĂU
ORAS
VERDE

În Chișinău suntem
uniți pentru o calitate
mai bună a vieții,
într-un oraș verde.

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU
Comisia pentru buget, economie, finanțe, patrimoniul public
local, agricultură și problemele suburbilor

00023165

din 11. 03. 2020

A V I Z

asupra proiectului de decizie al Consiliului municipal Chișinău „Cu privire la aprobarea documentului de planificare strategică și dezvoltare durabilă a municipiului Chișinău „Chișinău Oraș Verde Planificare Strategică a municipiului Chișinău”.

Comisia a examinat proiectul de decizie nominalizat și a DECIS:

Se aprobă avizul pozitiv la proiectul de decizie examinat și se propune Consiliului municipal spre examinare și aprobare .

Președinte

Roman COJUHARI

Secretarul ședinței

Liudmila POLODIUC